

Werk programma

Kennis

Actie

Alliantie

NCSI 2010

Authenticiteit Meer werkple
zier Samenwerken Teamwor
Kennisdelen Vernieuwen va
arbeidsrelaties Betrokken
heid vergroten Manage
op basis van vertrouwen Au
thenticiteit Talenten benutte
Professionaliteit Innovati
vanonderop Vernieuwen va
arbeidsrelaties Bevlogenhei
Aanjaagfunctie Samenwerke

Dit is een uitgave van het Nederlands Centrum voor
Sociale Innovatie.

Illustraties

Johan Boer

Fotografie

o.a. Melvin Redeker

Vormgeving

Design onderweg, Rotterdam

Drukwerk

pm print

NCSI©2010

Beste relatie,

Het NCSI is enthousiast aan haar vierde jaar begonnen. Met plezier presenteren wij dan ook ons werkprogramma voor 2010. Geïnspireerd door de successen van de afgelopen jaren blijven we op vele manieren actief kennis over sociale innovatie verzamelen en verspreiden. We brengen sociale partners, bedrijven en kennisinstellingen bijeen in kennisallianties rond verschillende thema's om kennis te produceren en uit te wisselen. Met sectorale en regionale partners zetten we projecten op, gericht op verschillende doelgroepen.

Nederland staat aan de vooravond van belangrijke financiële, economische en politieke keuzes. Bij elk

scenario is aandacht voor de ontwikkeling van talenten en plezier in het werk van groot belang voor de noodzakelijke verhoging van productiviteit en de implementatie van innovatie. Daar leveren wij graag een bijdrage aan. We nodigen managers en medewerkers in bedrijven en instellingen daarbij uit ook in actie te komen en sociale innovatie in de eigen praktijk te brengen.

Dit werkprogramma is tot stand gekomen in creatief overleg met personen en partijen in ons bestuur, de Programmaraad en het projectteam van het NCSI.

De uitvoering van het werkprogramma wordt mogelijk gemaakt door financiële steun van de ministeries ►

van EZ, OCW en SZW en door de bijdragen van de partijen in onze Programmaraad. Deze bundel geeft een overzicht van onze voornemens voor 2010 en de beoogde resultaten. Hierop mag u ons aanspreken. Dit programma is echter niet uitputtend. Wij zijn flexibel en staan gedurende het jaar open voor suggesties, acties en nieuwe initiatieven. Neem dus contact met ons op wanneer u goede ideeën heeft en blijf op de hoogte van onze activiteiten via www.ncsi.nl en de maandelijkse nieuwsbrief.

We bedanken u alvast voor uw belangstelling en kijken uit naar verdere samenwerking.

Namens het bestuur en het projectteam van het NCSI,
Ton de Korte
Directeur

Over het NCSI

Het Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie (NCSI) bevordert en initieert innovaties op het terrein van management, organisatie en arbeid in bedrijven en instellingen. Het NCSI is een actief kenniscentrum, waar kennis over sociale innovatie wordt geproduceerd, verzameld en verspreid en waar initiatieven op het terrein van sociale innovatie worden ondersteund.

Het NCSI is een samenwerkingsverband van de werkgeversverenigingen AWWN en FME-CWM, de vakorganisaties FNV Bondgenoten en CNV Bedrijvenbond en de kennisinstellingen Amsterdams Instituut voor Arbeidsstudies (UvA), Rotterdam School of Management (EUR) en TNO Kwaliteit van Leven. Het NCSI is in 2006 opgericht onder auspiciën van het Innovatieplatform en wordt ondersteund door de ministeries van Economische Zaken, Onderwijs Cultuur en Wetenschap en Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Daarnaast investeert een aantal vooraanstaande bedrijven in het centrum door deel te nemen in de Programmaraad. ►

Partners van het NCSI in de Programmaraad:

Achmea, ActiZ, ArboUnie, CNV Vakcentrale, De Unie,
DSM, FNV Bondgenoten, Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties, OMO, Randstad,
SNS Reaal, Roteb.

Partners van het NCSI in het Kennisplatform: CINOP,
Fontys Hogescholen, Hanzehogeschool Groningen,
KPC Groep, Hogeschool Utrecht, Stenden University.

Kijk voor meer informatie over onze
organisatie en activiteiten op www.ncsi.nl

Missie

Het Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie wil bijdragen aan de verhoging van de arbeidsproductiviteit, betere benutting van talenten binnen organisaties en meer werkplezier.

Het NCSI is een netwerkorganisatie en werkt samen met uiteenlopende organisaties: van kennisinstellingen en sociale partners tot bedrijven en adviesbureaus. Het NCSI verenigt daarmee verschillende werelden die elkaar kunnen versterken met hun expertise en ervaring.

De activiteiten van het NCSI zijn te verdelen in:

- Kennis ontwikkelen, delen en verspreiden;
- Acties uitvoeren en experimenteren;
- Allianties aangaan en netwerken opbouwen.

In dit werkprogramma hebben we deze verschillende type activiteiten herkenbaar opgenomen aan de hand van verschillende symbolen: kennis, actie en alliantie.

Kennis

Actie

Alliantie

Kennis

Actie

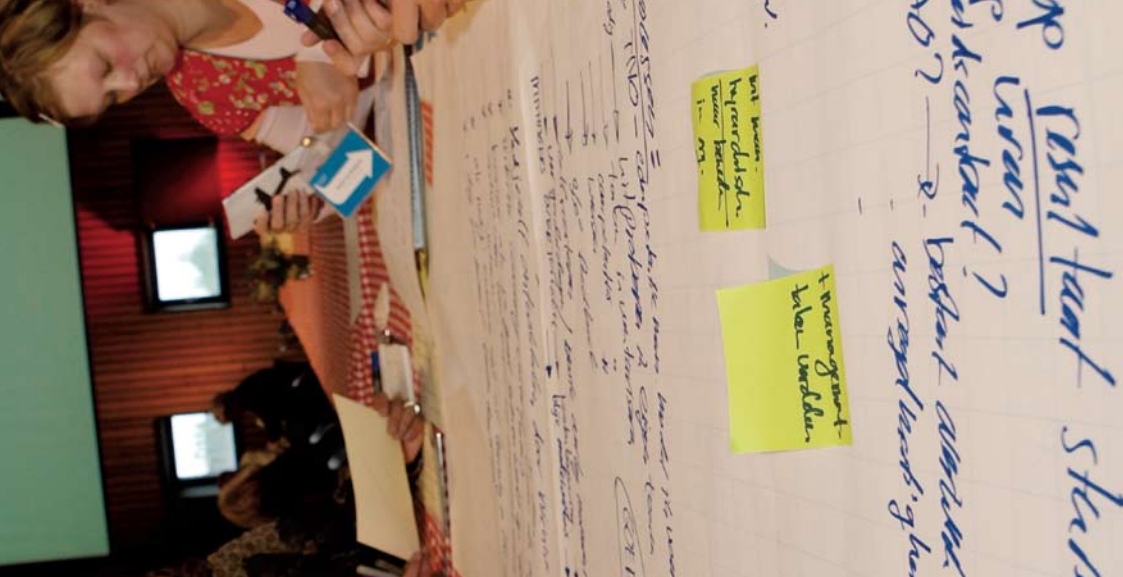
Alliantie

- Seminars 'Sociale Innovatie: Zó doe je dat!'
- Leergang sociale innovatie
- Kennisbank Sociale Innovatie
- Website en nieuwsbrief
- Conferentie en kennisplatform regionale initiatieven
- Werken met plezier, stoppen met plezier
- Kenniskringen sociale innovatie
- Intrapreneurship
- Het Nieuwe Werken
- Monitoring en onderzoek

- Jaarconferentie 'Destination: Innovation'
- Incompany trainingen en workshops
- MKB Krachtcentrale
- Innovatie van onderop met Teambrain
- Cao-Wasstraat
- Cao 2.0: Model cao voor kleine professionele organisaties
- Zelfroosteren

- Traineeprogramma 2010/2011
- Work Innovation Network
- Internationale conferentie over sociaal innovatieve projecten
- Organiseren van innovatie
- Arboconvenanten en Sociale Innovatie
- Begeleiden van jongeren

Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht
Activiteitenoverzicht

Jaarconferentie 'Destination: Innovation'

Actie

November 2010

Op dit jaarlijkse event brengt het NCSI sociale innovatie onder de aandacht van verschillende teams uit bedrijven en instellingen en laat het hen ook daadwerkelijk ervaren! Teams benoemen vooraf een eigen vraagstelling die zij tijdens het event onder begeleiding uitwerken naar een te implementeren idee. Zo nemen alle teams een sociaal innovatief actieplan mee terug naar hun eigen organisatie.

Destination: Innovation staat garant voor inspiratie, out-of-the-box denken, uitwisseling van ideeën en energieke begeleiding bij het proces om sociale innovatie concreet te maken.

Doelgroep: bedrijven (profit), instellingen (onderwijs, zorg, overheid). Er is ruimte voor 20 tot 25 teams van 6 medewerkers.

Deelname: teams van organisaties kunnen zich inschrijven om actief deel te nemen aan het event (er zijn kosten verbonden aan deelname). ►

Meer weten of nieuwsgierig naar het event van vorig jaar?

Kijk op www.ncsi.nl of neem contact op met Martine Maes via m.maes@ncsi.nl.

Actie

Seminars 'Sociale Innovatie: Zó doe je dat!'

Kennis

5 seminars begin 2010 (28 januari, 11 februari, 4 maart, 18 maart, 1 april)

5 seminars eind 2010 (data nog vast te leggen)

Ieder jaar organiseert het NCSI 10 seminars voor zo'n 500 bezoekers. De seminars zijn een laagdrempelige manier om een gevarieerd publiek te laten kennismaken met sociale innovatie. Ze hebben als doel nieuwe ontwikkelingen te signaleren en actuele thema's te agenderen op het vlak van vernieuwing in organisaties en arbeidsrelaties, vergroting van arbeidsproductiviteit en benutting van talenten van medewerkers. Onderzoek en theorie worden tijdens de bijeenkomsten gecombineerd met voorbeelden uit de praktijk.

Doelgroep: geïnteresseerden in sociale innovatie vanuit bedrijven, adviesbureaus, vakbonden, werkgeversorganisaties, intermediaire organisaties en ondernemingsraden.

Deelname is gratis, aanmelding is wel verplicht via www.ncsi.nl. ►

Samenwerking: we zoeken altijd de samenwerking met mensen die een interessante casus uit de praktijk willen presenteren, gekoppeld aan nieuwe inzichten, onderzoek of theorie.

Geldt dat voor u? Neem dan contact op met Martine Maes via m.maes@ncsi.nl.

Kennis

Leergang sociale innovatie

Kennis

In het najaar van 2010 biedt het NCSI opnieuw een leergang aan voor praktijkmensen die inhoudelijke verdieping zoeken. De leergang gaat uit van de zogenoemde 'innovatieparadox'; de ervaring dat bedrijven veel investeren in onderzoek, maar dat zij ook meer moeten inzetten op organisatie- en managementvernieuwing. Dit is de kern van sociale innovatie.

De bijeenkomsten gaan dieper in op organisatievernieuwing en sociale dynamiek op de werkvloer binnen organisaties of in netwerken van bedrijven en instellingen. Daarnaast bieden ze handvatten voor de implementatie van sociale innovatie.

Toonaangevende gastdocenten uit praktijk en wetenschap gaan in op verschillende aspecten van sociale innovatie, waarbij zij de nieuwste inzichten praktisch toetsen.

De implementatie van sociale innovatie komt in het bijzonder aan bod in een werkbezoek. Op het programma staan discussies, opdrachten en uitwisseling van kennis en ervaringen tussen deelnemers. Bij de kennisuitwisseling worden onder meer social media ingezet.

Doelgroep: managers, organisatieadviseurs, staf-medewerkers en beleidsadviseurs. ►

Samenwerking: bij de organisatie van de bijeenkomsten zoekt het NCSI de samenwerking met gastdocenten en inspirerende bedrijven om tijdens een van de bijeenkomsten te bezoeken. Daarnaast staan wij open voor coproducties op het gebied van kennisoverdracht over sociale innovatie en het aanbieden van de leer-gang als onderdeel van bestaande opleidingen.

Mocht u hiervoor ideeën hebben, neem dan contact op met Martine Maes via m.maes@ncsi.nl.

Kennis

diversiteit aan onderwerpen
rend, veel nieuwe inzic
sche handvatten voor so
siteit aan onderwerpen, tijd voor
nieuwe inzichten, veel ge
voor sociale innovatie diversiteit aan
dynamisch kennisuitwisseling
verdieping, spirerend, vee
roloord praktische ha

Zoekt u een geschikt instrument om aan de slag te gaan met sociale innovatie? Wilt u leren van goede voorbeelden uit andere bedrijven? Het NCSI biedt een uitgebreide online database met informatie over sociale innovatie.

Op www.ncsi.nl/kennisbank vindt u onder andere praktijkcases, artikelen, (internationale) onderzoeken, boeken, tools en instrumenten, voorbeelden van vernieuwende cao-afspraken en meer informatie over subsidieregelingen. Ook in 2010 wordt de kennisbank aangevuld met nieuwe voorbeelden en nieuwe artikelen en onderzoeken. Daarnaast ontwikkelen we in 2010 ook weer een aantal korte films over sociale innovatie in de praktijk.

Doelgroep: iedereen met interesse voor sociale innovatie.

Samenwerking: om de kennisbank voortdurend te vullen met nieuwe informatie staan wij altijd open voor nieuwe cases, suggesties voor artikelen, publicaties, onderzoeken of instrumenten. ►

Het NCSI is een bevlogen kennis- en actiecentrum dat Nederland sociaal innovatiever wil maken. Hierbij is een goed onderhouden, actief en bij voorkeur groeiend netwerk cruciaal. Dit netwerk wil het NCSI graag voorzien van nieuws en activiteiten op het gebied van sociale innovatie. Centraal in deze communicatie staan de website www.ncsi.nl en de maandelijks digitale nieuwsbrief.

Naast deze corporate communicatie ontplooit het NCSI communicatieactiviteiten 'op maat' ter ondersteuning van haar projecten.

In de werkwijze van het NCSI staan professionaliteit, authenticiteit, plezier en teamwork voorop. Dit zijn dan ook elementen die we in onze uitingen en contactmomenten willen overbrengen. Daarnaast richt onze communicatie zich op het stimuleren van samenwerking, het inspireren van onze doelgroep en het intensiveren van interactie binnen het netwerk van het NCSI. ►

Incompany trainingen en workshops

Actie

Het NCSI verzorgt verschillende maatwerk trainingen, workshops en presentaties om sociale innovatie concreet te maken binnen een organisatie en heeft daarnaast enkele activerende modellen voor events, congressen of symposia. Doel is mensen en organisaties op weg helpen om sociale innovatie toe te passen. Zoekt u een gesprekspartner om de mogelijkheden voor uw organisatie te onderzoeken? Het NCSI denkt graag met u mee en verzorgt op aanvraag maatwerk bijeenkomsten die verschillende elementen van sociale innovatie belichten.

Een greep uit de mogelijkheden die wij u kunnen bieden:

- **Training 'Getting the max out of the mix'.**
Met deze training helpt het NCSI u op weg om generaties in uw organisatie optimaal te laten samenwerken en talenten optimaal te benutten. Elke generatie brengt nieuwe manieren van werken met zich mee. Het is belangrijk om hier als organisatie goed mee om te gaan en zodoende 'the max out of the mix' te halen.
- **Algemene inleiding op het onderwerp sociale innovatie** met achtergrond en definities, trends en ontwikkelingen en aansprekende voorbeelden. ►

Actie

Voorbereiding

Simulaties

Traineren onder "echte"
omstandigheden

Incompany trainingen en workshops

(vervolg)

Actie

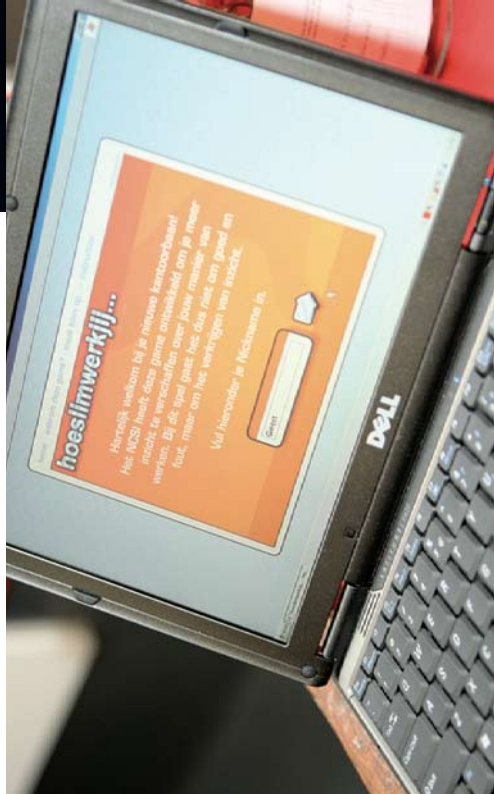
- **Game ‘Hoe slim werk jij?’** Inmiddels ruim 10.000 keer gespeeld via www.hoeslimwerkjij.nl. De game is ook geschikt om op organisatieniveau te spelen. Het bespreken van de resultaten kan een mooie start zijn voor een brainstorm over slimmer werken.
- **Workshop ‘Definitie en argumentatie van sociale innovatie’.** In twee compacte sessies krijgt u inzicht in wat sociale innovatie is voor uw organisatie en wat de argumenten voor en tegen zijn om tot actie over te gaan.
- **Workshop ‘Managen op basis van vertrouwen’.** Vertrouwen schept mogelijkheden voor anderen om zich te ontplooien. Hoe kan dit in de praktijk worden gebracht bij een organisatie?
- **Brainstormspel ‘Teambrain’.** In kleine teams worden verbeterpunten uitgewerkt tot concrete voorstellen. Het NCSI kan deze bijeenkomst bij uw organisatie begeleiden en meedenken over de precieze opzet.
- **Event format ‘Coffeefdate4innovation’.** Een ad hoc ingerichte koffiecorner wordt dé broedplaats van uw organisatie voor innovatieve ideeën om slimmer te werken. ►

- **Event format 'CityHunt'**. Na een interne inspiratie en brainstormsessie gaat uw organisatie op pad met een sociaal innovatief idee. Een tocht langs andere organisaties helpt u naar concrete uitwerkingen.
- **Event format 'Destination: Innovation'**. Verschillende teams werken onder begeleiding aan een sociale innovatief idee. Het format staat garant voor inspiratie, out-of-the-box denken en uitwisseling van ideeën.

Neem voor meer informatie contact op met het NCSI via informatie@ncsi.nl.

Actie

September 2010

De traineepool van het NCSI is een vorm van open innovatie. Maximaal 8 jonge medewerkers van verschillende organisaties draaien 3 dagen per week mee bij het NCSI voor een periode van 6 maanden. Ze maken kennis met de diverse onderdelen van sociale innovatie: flexibel organiseren; dynamisch managen en slimmer werken. Gelijktijdig breiden zij hun netwerk uit. Tijdens het half jaar ontwikkelen medewerkers van zeer uiteenlopende organisaties samen nieuwe ideeën op het gebied van sociale innovatie. De basis voor innovatie ligt immers vaak in het creëren van verrassende combinaties.

Doelgroep: de traineepool is bedoeld voor organisaties en trainees die voorop willen lopen op het gebied van sociale innovatie. De trainees zelf zijn jonge professionals op academisch niveau met ambitie, creativiteit en een open en vitale houding.

Samenwerking: het NCSI betaalt uw organisatie een vergoeding voor de inzet van uw talent in de traineepool en biedt daarmee ook een alternatief om tijdelijk arbeidskosten te beperken en uw talent te behouden voor uw organisatie. ►

Heeft u interesse in deelname aan de
traineepool? Neem dan contact op met
Margreet Xavier via m.xavier@ncsi.nl.

Kennis

Alliantie

Willemien van Helden, trainee 2009-2010:

‘Het is zowel creatief als cutting edge; ik heb het gevoel dat we midden of voorop de trends zitten. Het is hier niet alleen denken, maar vooral ook doen. Het is niet echt een traditionele kantoorbaan achter de pc, maar je bent veel op pad en op bezoek bij organisaties en met mensen in gesprek. Dat is leuk en dynamisch.’

Conferentie en kennisplatform regionale initiatieven

Kennis

Alliantie

In toenemende mate krijgt sociale innovatie ook op regionaal niveau vorm. Hierbij zijn hogescholen en universiteiten, kamers van koophandel, ontwikkelingsmaatschappijen, bedrijfsnetwerken en andere intermediaire partijen betrokken. Het MKB is de belangrijkste doelgroep van deze initiatieven en in 2010 krijgen regionale initiatieven extra aandacht. Enerzijds is dat via het Kennisplatform Sociale Innovatie in het MKB. Hierin werken het NCSI en de Hogeschool van Utrecht intensief samen met een kern van hogescholen, onderzoeksinstituten (EIM en TNO) en Syntens die vanuit onderzoeksoogpunt kennis uitwisselen over sociale innovatie in het MKB. Deze en andere kennis verspreiden we

onder de vlag van het NCSI voor een breder publiek via intermediaire partijen, brancheorganisaties, adviesbureaus, docenten en studenten in betrokken onderwijsinstellingen.

Er zijn vele initiatieven die door het land heen (nog) niet bekend zijn bij andere (regionale) partijen. Een extra activiteit is een bijeenkomst die zich specifiek richt op het bij elkaar brengen van regionale initiatieven om mogelijke nieuwe samenwerking, inspiratie of nieuwe netwerken te stimuleren.

Doelgroep: deelnemers aan regionale initiatieven op het gebied van sociale innovatie. ►

Kennis

Alliantie

Samenwerking: om regionale initiatieven goed in kaart te brengen, ontwikkelde het NCSI een overzicht op www.socialeinnovatieregionaal.nl.

Ontbreekt uw initiatief? Onderneem dan actie en neem contact op met [Martine Maes](mailto:m.maes@ncsi.nl) via m.maes@ncsi.nl.

Werken met plezier, stoppen met plezier

Kennis

Alliantie

De demografische ontwikkeling in Nederland leidt tot ontgroening en vergrijzing. Om de kosten van de vergrijzing (AOW, pensioen) te kunnen dragen, moet de participatie van met name ouderen op de arbeidsmarkt toenemen. Daarnaast kenmerkt het leven zich steeds vaker door combinaties en transitie van leren, werken, zorgen en rusten. We nemen hiermee afscheid van de traditionele volgorde van eerst leren, dan een tijd werken en daarna rusten. Onze regelingen, wetgeving, arbeidsorganisaties, managementstijl en werknemersgedrag moeten zich nog hierop afstemmen.

Het NCSI gaat in 2010 op zoek naar de 'best- en next-practices' in arbeidsorganisaties die recht doen aan de wens om werken, zorgen, leren en rusten te kunnen combineren en afwisselen. Doel is dat werken met plezier - ongeacht de leeftijd - en stoppen met plezier vanzelfsprekend worden. Het NCSI komt zelf ook met innovatieve voorstellen voor goed werkgeverschap, slimme regelingen en werknemersinitiatieven voor duurzame inzetbaarheid en zorgt voor extra interactie en kennisuitwisseling via een op te richten kenniskring of denktank, een symposium, en verschillende publicaties. ►

Wilt u een rol spelen in de zoektocht naar
innovatieve voorstellen voor duurzame
inzetbaarheid? Neem dan contact op met
Ton de Korte via t.dekorte@ncsi.nl.

Kennis

Alliantie

In MKB-bedrijven is veel winst te behalen met slimmer werken en het beter benutten van vakmanschap. Dit inzicht legde de basis voor de MKB Krachtcentrale. Concrete kansen liggen vooral op het gebied van nieuwe leiderschapsstijlen, innovatie van onderop, optimalisatie van taak- en werkverdeling, herinrichting van processen of flexibilisering van arbeidstijden. Via een kerngroep van 60 adviseurs ontstaat een olievlekwerking en gaan steeds meer adviseurs volgens deze waarden werken en dit meenemen in hun adviezen aan MKB-bedrijven. Tijdens de landelijke Energiedag ontmoeten mensen uit het MKB elkaar en tijdens maandelijkse oplaaddagen wisselen adviseurs kennis en ervaringen uit.

De MKB Krachtcentrale is een community die mensen verbindt en inspireert: online via www.mkbkrachtcentrale.nl en offline via energiedagen en regionale activiteiten.

Het is een platform waar nieuwe instrumenten en trainingen samen worden ontwikkeld en gedeeld, waar ervaringen worden uitgewisseld door en voor MKB-bedrijven en waar kennis verder wordt verspreid. ►

Innovatie van onderop met Teambrain

Actie

Veel organisaties werken al op een slimme manier. Toch blijft verbetering altijd mogelijk. De kennis hiervoor zit vaak bij de medewerkers zelf. Zij kunnen een verandering starten voor de verbetering van bestaande werkprocessen, de verdeling van taken of het tot stand komen van roosters. Het spel Teambrain kan hierbij helpen door een team door het gehele proces van een brainstorm te leiden met behulp van interactieve schermen en filmpjes. Met Teambrain buigen 4 tot 8 collega's met verschillende functies en achtergronden zich over één probleem en bedenken met elkaar oplossingen hiervoor.

Wilt u ook zelf aan de slag? Teambrain is gratis te downloaden vanaf www.teambrain.nl of als professioneel spelpakket te koop bij het NCSI. Enige vereiste voor het spel is een verbeterpunt en een spel- of procesbegeleider. Dit kan iemand zijn van binnen de organisatie, maar een externe procesbegeleider is ook mogelijk. Voor de begeleiders die het maximale resultaat uit het spel willen halen, organiseert het NCSI dit jaar minimaal 4 workshops spelbegeleiding Teambrain. Kijk in de agenda op www.ncsi.nl voor de data. ►

Wilt u weten hoe u innovatie van onderop kunt stimuleren in uw eigen organisatie of wilt u het NCSI inschakelen voor de spelbegeleiding? Neem dan contact op met Fietje Vaas via f.vaas@ncsi.nl of Betty van der Roest via b.vanderroest@ncsi.nl.

Actie

Cao-Wasstraat

Actie

Alliantie

Met dit project wil het NCSI tenminste 5 cao's 'wassen' en hiermee een nieuwe generatie cao's stimuleren. Deze nieuwe cao's zijn niet langer voorschrijvend, maar juist ruimtegevend en dienen als raamwerk voor inspirerende maatwerkafspraken tussen leidinggevende en medewerker. Uitgangspunt hierbij is een volwassen en op samenwerking gerichte arbeidsrelatie. Door naar gezamenlijke doelen van werkgevers en werknemers te zoeken, kunnen randvoorwaarden in de cao worden afgesproken die de gezamenlijke doelen bevorderen.

Het programma van de wasstraat bestaat uit een globaal draaiboek en een maatwerk aanpak, die per situatie wordt aangepast aan de specifieke behoeften van de deelnemers. Voorafgaand aan het 'wassen van de cao' vindt overleg met de cao-onderhandelars plaats om een maatwerkprogramma samen te stellen en commitment te verwerven. De cao-onderhandelars worden tijdens het programma begeleid door een team van ervaren procesbegeleiders vanuit zowel de werkgevers als vanuit de vakbonden.

Doelgroep: cao onderhandelars vanuit werkgevers- en werknemerszijde, ondernemingsraden en cao-adviseurs. ►

Samenwerking: het NCSI werkt in dit project nauw samen met procesbegeleiders vanuit werkgeversverenigingen AWWN en FME-CWM, HS Arbeidsvoorwaarden, A-Advies, Basis en Beleid en Linxx.

Kijk voor meer informatie op www.ncsi.nl/caowasstraat en doe hier de quickscan. Is uw cao toe aan de Cao-Wasstraat of is het juist een inspirerend voorbeeld voor andere cao's?

Neem dan contact op met Fredy Peltzer via f.peltzer@ncsi.nl of Karlien Haak via k.haak@ncsi.nl.

Actie

Alliantie

Cao 2.0: Model cao voor kleine professionele organisaties

Kennis

Actie

Het NCSI is een kleine netwerkorganisatie die onder andere bestaat uit eigen medewerkers, gedetacheerden, uitzendkrachten en pay-rollers, stagiaires en trainees. De grenzen van het NCSI zijn niet scherp te definiëren. Het NCSI draagt sociale innovatie uit, maar wil zelf ook innovatief zijn als het gaat om arbeidsvoorwaarden, arbeidsverhoudingen, opleiding en ontwikkeling van talenten, duurzame inzetbaarheid, slim en productief werken en plezier in het werk. In 2010 wil het NCSI dan ook een eigen cao formuleren. Deze zogenoemde 'cao 2.0' kan model staan voor andere organisaties die zich moeilijk kunnen vinden in de afspraken die in de 'traditionele' cao's zijn opgenomen.

Om studenten en jonge professionals te betrekken bij deze zoektocht naar cao-vernieuwing schrijft het NCSI via crowdsourcing-platform Battle of Concepts een battle uit over de cao van de toekomst. De ingestuurde concepten worden beoordeeld door een deskundige jury en de uitkomsten worden gebruikt bij de totstandkoming van de cao 2.0 voor het NCSI.

Doelgroep: medewerkers van kleine organisaties, sociale partners en experts.

Samenwerking: herkent u bovenstaande en wilt u meedenken over de toekomstvaste model cao 2.0? Neem dan contact op met Ton de Korte via t.dekorte@ncsi.nl of Betty van der Roest via b.vanderoest@ncsi.nl. ►

Activiteiten

- Uitschrijving Battle of Concepts om te onderzoeken wat studenten en jonge professionals geregeld zouden willen zien op het gebied van werktijden, beloning, opleiding en ontwikkeling, verlof en gezondheid en welzijn (en fun).
- Onderzoek naar mogelijkheden om het proces van arbeidsvoorwaardenvorming transparanter te maken en om meer werknemers erbij te betrekken.
- Oplevering van een cao 2.0: een innovatieve set afspraken die passen bij kleine, professionele organisaties
- Uitgave van een inspiratiebundel cao 2.0.

Kennis

Actie

Zelfroosteren

Kennis

Actie

Alliantie

Organisaties hebben te maken met schommelingen in de vraag naar producten en diensten en met individuele- en groepswensen ten aanzien van de werktijden. Traditioneel wordt de inzet van het personeel top down bepaald zonder dat werknemers al te veel inspraak hebben. Voor zowel werkgevers als voor werknemers is dit niet altijd optimaal.

Maar... met zelfroosteren kan het ook anders. Zo ontstaan roosters die rekening houden met pieken en dalen in de werklast en de individuele wensen van de betrokken werknemers. Resultaat is meer flexibiliteit voor zowel werknemers als werkgevers.

Werkgevers winnen hiermee aan flexibiliteit en productiviteit, werknemers winnen aan zeggenschap over hun werktijden, betere verdeling van werk en privé en meer plezier in het werk. Dit wil het NCSI bij bedrijven in Nederland stimuleren door kennis te delen en experimenten te bevorderen.

Doelgroep: werkgevers en werknemers.

Samenwerking: in dit project werkt het NCSI nauw samen met bedrijven, sociale partners, kennisinstellingen en adviesbureaus. ►

Activiteiten

- Een inventarisatie van de stand van zaken op het gebied van zelfroosteren.
- Opstellen onderzoeksprogramma zelfroosteren.
- Uitvoeren onderzoek naar businesscase zelfroosteren en publicatie van de resultaten.
- Bundelen kennis en cases op website.
- Organisatie studiereis naar Zweden voor werkgemers, onderhandelaren en journalisten om kennis te maken met praktijkvoorbeelden.
- Deskundigenbijeenkomen om ontwikkelingen te volgen en nieuwe experimenten te stimuleren.
- Presenteren van resultaten en aanbevelingen op een werkconferentie.

Wilt u meer weten over dit project of zelf aan de slag met zelfroosteren?

Neem dan contact op met Fredy Peltzer via

f.peltzer@ncsi.nl.

Kennis

Actie

Alliantie

Kenniskringen sociale innovatie

Kennis

Alliantie

Het NCSI organiseert verschillende kenniskringen. In deze kenniskringen komen vertegenwoordigers van bedrijven, kennisinstellingen, sociale partners en specialisten bij elkaar om ervaringen uit te wisselen, kennis te produceren en te delen en elkaar te helpen bij de implementatie van projecten en experimenten op het gebied van sociale innovatie. Deelname van partners aan deze kenniskringen gebeurt op basis van 'gesloten beurzen' en 'halen en brengen'.

Wilt u ook kennis delen? Neem dan contact op met de contactpersoon van de desbetreffende kenniskring.

In 2010 zijn onder meer de volgende kenniskringen actief:

- **Implementatie sociale innovatie projecten in grote bedrijven:** Ton de Korte, t.dekorte@ncsi.nl
- **Platform innovatieve medezeggenschap:** Fredy Peltzer, f.peltzer@ncsi.nl
- **Platform sociale innovatie Noord-Brabant:** Fredy Peltzer, f.peltzer@ncsi.nl
- **Kenniskring productiviteit in de zorg:** Margreet Xavier, m.xavier@ncsi.nl
- **Kennisplatform sociale innovatie in het MKB:** Martine Maes, m.maes@ncsi.nl

Kennis

Alliantie

Partnerschap Kennisdelen
E Ervaringen uitwisselen Inr
jijk Samenwerken Halen en
Productiviteit vergroten

theorie toetsen Experimenteren
Kennisdelen Implementatie
itwisselen Innovatie Praktijk S
en Halen en brengen Productiviteit
ergroten Evalueren Theorie toetsen
xperimenteren Partnerschap Kennis
delen Implementatie Ervaringen uitwissel
en Innovatie Praktijk Samenwerken Halen
n brengen Productiviteit vergroten
ivalueren Theorie toetsen Experimenteren
Kennisdelen Implementatie Ervaringen
itwisselen Innovatie Praktijk Samenwerk
en Halen en brengen Productiviteit
ergroten Evalueren Theorie toetsen
xperimenteren Partnerschap Kennis

Work Innovation Network

Kennis

Alliantie

Het Work Innovation Network (WIN) is een Europees netwerk (onderdeel van ERA-NET) waarin het NCSI Nederland vertegenwoordigt. Het netwerk bestaat sinds 2006 en beleeft dit jaar haar laatste jaar. Het NCSI heeft als taak een korte evaluatie van de activiteiten van dit netwerk te beschrijven en conclusies te trekken over wat in Europa nog nodig is om het gedachtegoed van sociale innovatie effectiever te verspreiden.

Wilt u meer weten over WIN?
Neem dan contact met Fietje Vaas
via f.vaas@ncsi.nl.

Arbeidsproductiviteit
Talenten benutten en
Meer werkplezier en betrokken
Ervaringen uitwisselen Organisatie
Organiseren van innovatie Vernieuw
Arbeidsverhoudingen Sociale in
Arbeidsproductiviteit v

Kennis

Alliantie

Kennis vergaren Talenten benutten en
ontwikkelen Ervaringen uitwisselen
Meer werkplezier en betrokkenheid
Organiseren van innovatie Sociale
Vernieuwing van arbeidsverhoudingen
Sociale innovatie Arbeidsproductiviteit
Talenten benutten en ontwikkelen
Ervaringen uitwisselen **Meer werkplezier**
en **betrokkenheid** Organisatievernieuwing
Organiseren van innovatie Vernieuwing van a
Arbeidsverhoudingen **Sociale innovatie**
Arbeidsproductiviteit vergroten Talenten b

Internationale conferentie over sociaal innovatieve projecten

Kennis

Alliantie

Oktober 2010

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid organiseert het NCSI een internationale conferentie over gesubsidieerde sociaal innovatieve projecten in de Europese Unie. De conferentie is een mogelijke opstart tot blijvende internationale samenwerking.

Doelgroep zijn de beleidsambtenaren die zich bezighouden met subsidiëring van sociaal innovatieve projecten. Doel is van elkaar te leren om beschikbare (ESF) gelden zo effectief mogelijk in te zetten.

De conferentie die in Maastricht plaatsvindt, wordt voorafgegaan door een verkennende excursie in maart naar Nordrhein-Westfalen. Tijdens de excursie deelt deze succesvolle regio haar aanpak met België en Nederland.

Wilt u meer weten over de conferentie of de excursie? Neem dan contact op met Margreet Xavier via m.xavier@ncsi.

Kennis

Alliantie

Intrapreneurship

Kennis

Alliantie

Werknemers veranderen. Zij groeien van medewerkers die uitsluitend hun opdracht uitvoeren naar ondernemende medewerkers die actief meedenken. Deze zogenoemde werkondernemers bieden kansen voor organisaties. De afgelopen jaren groeit de aandacht voor ondernemerschap binnen een organisatie, oftewel *intrapreneurship*. Het is onderdeel van een meer algemene trend naar toenemende diversiteit in arbeidsrelaties. Binnen bedrijven en instellingen gaat dit gepaard met verschuivingen in arbeidsverhoudingen.

Samen met een aantal partners brengt het NCSI de onderscheidende kenmerken van de *intrapreneur* in kaart. Binnen het project wordt onderzocht welke behoefte er bestaat aan *intrapreneurship* en welke waarde het heeft binnen bedrijven en instellingen. Ook onderzoeken we de condities waaronder *intrapreneurship* het beste kan gedijen.

Doelgroep: management, ondernemingsraden en HR-medewerkers.

Samenwerking: het NCSI werkt in dit project samen met Randstad en de Hogescholen Fontys en INHolland. ►

Activiteiten

- Data-analyse en literatuuronderzoek.
- Interviews met werkgevers, werknemers en studenten in opleiding met ondernemersprofiel.
- Brochure en workshop over resultaten.

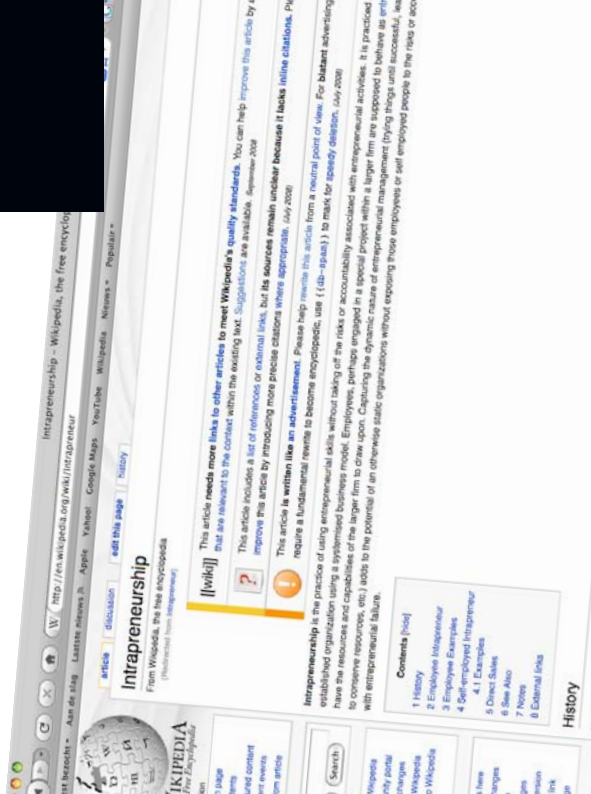
Meer weten? Neem dan contact op met Margreet Xavier via m.xavier@ncsi.nl.

Kennis

Alliantie

Organiseren van innovatie

Kennis

Alliantie

Wat zijn nu bestaande voorbeelden van succesvolle innovaties die zijn voortgekomen uit een vernieuwend innovatieproces, waarbij ook de competenties en talenten van medewerkers zijn benut? Het NCSI wil deze voorbeelden boven water krijgen, ze beschrijven en als inspiratiebron via de Kennisbank op internet aanbieden aan andere organisaties.

Ook wil het NCSI met dit project kennisdeling tussen deze voorbeeldbedrijven onderling organiseren en tussen bedrijven en specialisten op het terrein van innovatiemanagement. Tenminste 6 nieuwe cases van geslaagd sociaal innovatiemanagement worden opgenomen in de kennisbank.

Daarnaast organiseert het NCSI excursies voor de betrokkenen uit deze bedrijven en voor een in 2009 opgebouwd netwerk van innovatiemanagers en -adviseurs. Op deze manier wordt kennis gedeeld en verspreid en een alliantie gesmeed van mensen die in bedrijven werken aan innovatiemanagement.

Meer weten over dit project?

Neem contact op met Fietje Vaas via f.vaas@ncsi.nl.

Kennis

Alliantie

Arbeidsproductiviteit
Managen op basis van vertrouw
ratie opdoen Talent ontpl
heid Talenten benutten en
Meerwerkplezier en betrok
varingen uitwisselen Organisati
Organiseren van innovatie
wing van arbeidsverhoudinge
Managen op basis van vertrouw
Sociale innovatie Inspiratie opdoe
Vrijheid Kennis vergaren Arbeidsproduct
tiviteit vergroten Talenten benutte
en ontwikkelen Ervaringen uitwiss
en Talent ontplooiën Kennis verga
ren Meer werkplezier en betrokkenhe
Organiseren van innovati
/ernieuwing van arbeidsverhoudingen **Socia**
Innovatie Arbeidsproductiviteitvergroten Tale
ren benutten en ontwikkelen **Meer werkple**

Het Nieuwe Werken

Kennis

Alliantie

Het Nieuwe Werken (HNW) of het 'plaats- en tijdonafhankelijk werken' mag zich in een grote populariteit verheugen. De social media staan er bol van en ook veel - vooral grote - bedrijven onderzoeken of er voor hen meerwaarde in het concept zit. Vaak komt het initiatief uit de hoek van de ICT manager of het facility management. In de praktijk blijkt vaak dat het concept pas vruchten afwerpt als ook de managementstijl, het organisatieconcept en de arbeidsverhoudingen worden vernieuwd.

Het NCSI is zich bewust van de hoeveelheid kennis die er al is op dit gebied. Zonder over te doen wat al is gedaan of iets te maken wat er al is, wil het

NCSI antwoorden geven op de specifieke vragen van kleine en grote bedrijven in haar netwerk over de management-, organisatie- en arbeidskant van HNW. We zoeken hiervoor een (virtueel) platform, een 'social medium' om deze vragen op te lossen met deze bedrijven en met input van de deskundigen uit ons kennisplatform. Bij voorkeur maken we daarvoor gebruik van bestaande media.

Denkt u een waardevolle bijdrage te kunnen leveren? Neem dan contact op met Fietje Vaas via f.vaas@ncsi.nl.

Kennis

Alliantie

Arboconvenanten en Sociale Innovatie

Kennis

Alliantie

De door de overheid geformuleerde doel- en middelenvoorschriften voor organisaties, kunnen goede handvatten bieden voor de procedurele en instrumentele beheersing van beroepsgebonden risico's.

Sociale partners vertalen deze voorschriften naar sectorale of branchespecifieke Arbocatalogi.

Het projectmatige karakter van de totstandkoming van de Arbocatalogi heeft het risico dat de focus zich richt op het eindproduct, de Arbocatalogus, terwijl juist het levend maken en houden van de inhoud de essentie voor succes is. Met dit project wil het NCSI hierin verandering brengen.

Arbocatalogi moeten af van het imago van een 'dik boek op de plank'. De inhoud moet voortaan leven op de werkvloer. Om dat te bereiken, worden via pilots handvatten ontwikkeld voor de implementatie van Arbocatalogi. Het gebruik van de catalogi wordt gestimuleerd via de principes van sociale innovatie: leren van en met elkaar en met betrokkenheid van de gebruikers.

Doelgroep: brancheorganisaties.

Samenwerking: in dit project werkt het NCSI nauw samen met de Stichting van de Arbeid. AWWN en MKB-Nederland brengen hun expertise in op het terrein van sociale innovatie en een breder draagvlak. ►

Activiteiten

- Interviews branches met succesvolle implementatiestrategie.
- Conferentie Stichting van de Arbeid waarin sectoren ervaringen delen.
- Publicatie van Stichting van de Arbeid waarin ervaringen worden gepubliceerd.

Wilt u meer weten over dit project?

Neem dan contact op met Fredy Peltzer via f.peltzer@ncsi.nl of Margreet Xavier via m.xavier@ncsi.nl.

Kennis

Alliantie

Begeleiden van jongeren

Kennis

Alliantie

Het NCSI begeleidt samen met KPC Groep, CINOP, ECBO, werkgeversverenigingen FME-CWM en AWWN een traject met jonge werknemers uit het MBO, docenten en werkgevers, waarin de begeleiding van jongeren binnen organisaties centraal staat.

Wilt u meer weten over dit project?
Neem dan contact op met Betty van der Roest via b.vanderoest@ncsi.nl.

Kennis

Alliantie

Arbeidsproductiviteit vergroten
benutten Talenten benutten er
Meer werkplezier en bet
nnovatief vermogen Organisati
Organiseren van innovatie
vernieuwen Vernieuwing va
verhoudingen Competent
en Sociale innovatie Trends signa
en Arbeidsproductiviteit vergrote
Talenten benutten en ontwikkelen Innov
dief vermogen Competenties benutte
Organisatievernieuwing Arbeidsrelat
vernieuwen Organiseren van innovati
/ernieuwing van arbeidsverhoudingen So
ciale innovatie Trends signaleren Con
petenties benutten Arbeidsproductivite
vergroten Talenten benutten en ontwikke
nnovatief vermogen Meer werkplezi
en betrokkenheid Organisatievernieuwi

Meten is weten. Met behulp van monitoring en onderzoek kan worden nagegaan of sociale innovatie werkt: met hoeveel procent is de arbeidsproductiviteit toegenomen? In welke mate is het werkplezier van medewerkers vergroot?

Het NCSI inventariseert bestaande instrumenten voor het meten en evalueren van de effecten van concrete veranderingen in bedrijven en instellingen en stimuleert de ontwikkeling daarvan. Het stelt deze instrumenten beschikbaar via de online kennisbank van het NCSI. Bedrijven en instellingen kunnen deze instrumenten gebruiken bij bijvoorbeeld nul-metingen, voortgangsmetingen of evaluaties van projecten op het gebied van sociale innovatie.

Daarnaast stimuleert het NCSI het monitoren door onderzoekinstellingen, van landelijke trends in arbeidsproductiviteit, benutting van competenties, innovatief vermogen, innovatief gedrag en werkplezier. Zo participeert het NCSI dit jaar in het landelijke onderzoek naar goed werkgeverschap van Great Place to Work® Institute Nederland. Ook neemt het NCSI deel aan de 'Concurrentie en Innovatiemonitor' van de Erasmus Universiteit Rotterdam/Inscope. In dit onderzoek brengt het NCSI een aantal specifieke vragen in naar determinanten van sociale innovatie. De resultaten van dit onderzoek worden eind 2010 gepubliceerd. ►

Activiteiten

- Up-to-date instrumentenoverzicht op www.ncsi.nl/kennisbank.
- Signalering van relevante nieuw verschenen trendstudies en korte samenvatting van de resultaten in de kennisbank.
- Bijdrage aan het Concurrentie- en innovatiemonitor onderzoek van de Rotterdam School of Management (EUR/Inscope).
- Bijdrage aan Great place to work-onderzoek.

Meer weten? Neem contact op met
Fietje Vaas via f.vaas@ncsi.nl.

Kennis

Innoveert u met ons mee dit jaar?

Wat biedt het NCSI

- verrassende verbindingen met bedrijven, onderzoekers en adviseurs
- nieuwe inzichten op het gebied van sociale innovatie
- praktijkvoorbeelden van innovaties in management, organisatie en arbeid binnen bedrijven
- ideeën voor innovatieve arbeidsrelaties

Stichting Nederlands Centrum voor Sociale Innovatie (NCSI)

Bezoekadres

World Trade Centre Rotterdam (Beurs WTC)
Kantoren Coolingsingel, kamer 512
Beursplein 37
3011 AA Rotterdam

Postadres

Postbus 30116
3001 DC Rotterdam

t +31 (0)10 205 27 80

f +31 (0)10 205 27 85

e informatie@ncsi.nl

i www.ncsi.nl